

Exercici 2: Piràmides de la població de Catalunya

L'exercici es valorarà globalment a raó de 2,5 punts, distribuïts de la manera següent.

1.

(1,75 punts)

a) L'alumne hauria de citar com a principals canvis en l'estructura per edats els següents:

- Reducció de la natalitat i, com a conseqüència, reducció del pes de la població jove (0-14) sobre el conjunt de la població total.

(0,2)

- Augment del nombre de persones a les edats adultes, que han passat a ser les majoritàries: l'any 1987 l'edat modal se situava en els 12 anys i l'any 2023, en els 46-47.

(0,2)

- L'augment de l'esperança de vida determina que el nombre de persones situades a la cúspide de la piràmide (per sobre dels 65 anys) hagi augmentat considerablement. A més, per la diferència de gairebé 6 anys entre l'esperança de vida entre homes i dones, la feminització de l'envelliment és més notable.

(0,35)

b) L'alumne hauria, en primer lloc, d'identificar i diferenciar els dos factors possibles del creixement: d'una banda, el moviment natural (naixements - defuncions) i, de l'altra, el saldo migratori (immigracions – emigracions).

(0,2)

Com a factor principal caldria esmentar l'aportació feta per la immigració en dos períodes fonamentals, fruit de la bonança econòmica de Catalunya i a nivell espanyol, en general:

Entre 2000 i 2007, amb un boom migratori internacional procedent, en primer lloc, d'orígens tradicionals (Magreb i alguns països de l'Àfrica subsahariana); en segon, des de la seva incorporació a la Unió Europea, de països de l'Europa de l'est (Bulgària i Romania); en tercer lloc, de destinacions del sud-est asiàtic (Xina, Índia i Pakistan, principalment); i, finalment, de certs països d'Amèrica Llatina (Equador, Colòmbia, Argentina., Brasil, Hondures...). Durant els anys àlgids d'aquest període (entre 2004 i 2007) el saldo migratori es va situar anualment per sobre de les cent mil persones. (0,3)

- A partir de 2014 i fins l'esclat de la crisi provocada per la pandèmia de la SARS-Covid-19, amb orígens similars als del període anterior, però amb un volums força inferiors (a voltant de les cinquanta mil persones anuals)

(0,2)

Per la seva banda, l'alumne hauria de destacar, igualment, l'aportació modesta del creixement natural: entre 1987 i 2018 s'ha mantingut positiu (amb tendència a la baixa, fruit d'una natalitat que disminueix progressivament i una mortalitat que, en termes absoluts, creix de manera continuada). Tan sols entre 2000 i 2007 l'aportació fou destacable, amb un augment temporal de la fecunditat i de la natalitat fruit de l'arribada a les edats reproductives de les generacions nombroses nascudes durant l'etapa del *baby boom* dels anys seixanta i setanta del segle passat. Des de 2018 el moviment natural és negatiu (Catalunya registra més defuncions que naixements), de manera que l'actual creixement es deu únicament i exclusiva a l'aportació neta feta per la migració.

(0,3)

2.

(0,75 punts)

L'alumne hauria de citar 3 dels següents motius (a raó de 0,25 per a cadascun):

- Disminució de les taxes de mortalitat per malalties infeccioses i cardiovasculars
- Disminució de les taxes de mortalitat per malalties tumorals i, particularment, la incidència d'alguns càncers agressius
- Millora general del sistema públic de salut
- Millora general dels hàbits de consum responsables: dieta més sana i equilibrada

Igualment, es valorarà que l'alumne citi com a factor disruptiu l'efecte de la pandèmia de la Sars-COVID 19, que va causar una reducció temporal generalitzada de l'esperança de vida, i que posteriorment ha tornat a recuperar la tendència prèvia a 2020.

FORMACIOMIRO.COM
PART D'UN EXAMEN OFICIAL